

Małgorzata Wieruszewska

JĘZYK ANGIELSKI

I. Wybrane dane statystyczne i opis arkuszy egzaminacyjnych

Do egzaminu przeprowadzonego z języka angielskiego 10 maja 2012 r. przystąpiło po raz pierwszy 29744 zdających (tabela 1).

Tabela 1. Liczby uczniów na egzaminie maturalnym z języka angielskiego – zestaw standardowy

zdający	Liczba zdających				
	obowiązkowo	dodatkowo			RAZEM
	poziom podstawowy	RAZEM	poziom podstawowy	poziom rozszerzony	
<i>OKE Wrocław</i>					
LO	14707	5876	262	5614	20583
LP	725	59	4	55	784
LU	458	3	1	2	461
T	7187	650	81	569	7837
TU	78	1	-	1	79
RAZEM	23155	6589	348	6241	29744
<i>Województwo dolnośląskie</i>					
LO	10847	4391	181	4210	15238
LP	546	52	4	48	598
LU	354	2	-	2	356
T	4941	467	37	430	5408
TU	55	-	-	-	55
RAZEM	16743	4912	222	4690	21655
<i>Województwo opolskie</i>					
LO	3860	1485	81	1404	5343
LP	179	7	-	7	186
LU	104	1	1	-	105
T	2246	183	44	139	2429
TU	23	-	1	-	24
RAZEM	6412	1677	126	1551	8089

Z języka angielskiego pomyślnie złożyło egzamin pisemny na poziomie podstawowym jako przedmiot obowiązkowy 21747 zdających. Razem w województwie dolnośląskim i opolskim egzamin zdało 93,9 % absolwentów szkół ponadgimnazjalnych przystępujących do egzaminu po raz pierwszy (tabela 2). W stosunku do ubiegłego roku zdawalność spadła o 0,8 punktów procentowych.

Tabela 2. Wskaźniki dotyczące zdawalności egzaminu maturalnego z języka angielskiego

zdający	Zdali egzamin obowiązkowy	
	poziom podstawowy	
	liczba	%
<i>OKE Wrocław</i>		
LO	14353	97,6
LP	609	84,0
LU	293	64,0
T	6437	89,6
TU	55	70,5
RAZEM	21747	93,9
<i>Województwo dolnośląskie</i>		
LO	10594	97,7
LP	453	83,0
LU	226	63,8
T	4432	89,7
TU	36	65,5
RAZEM	15744	94
<i>Województwo opolskie</i>		
LO	3756	97,3
LP	156	87,2
LU	67	64,4
T	2005	89,3
TU	19	82,6
RAZEM	6003	93,6

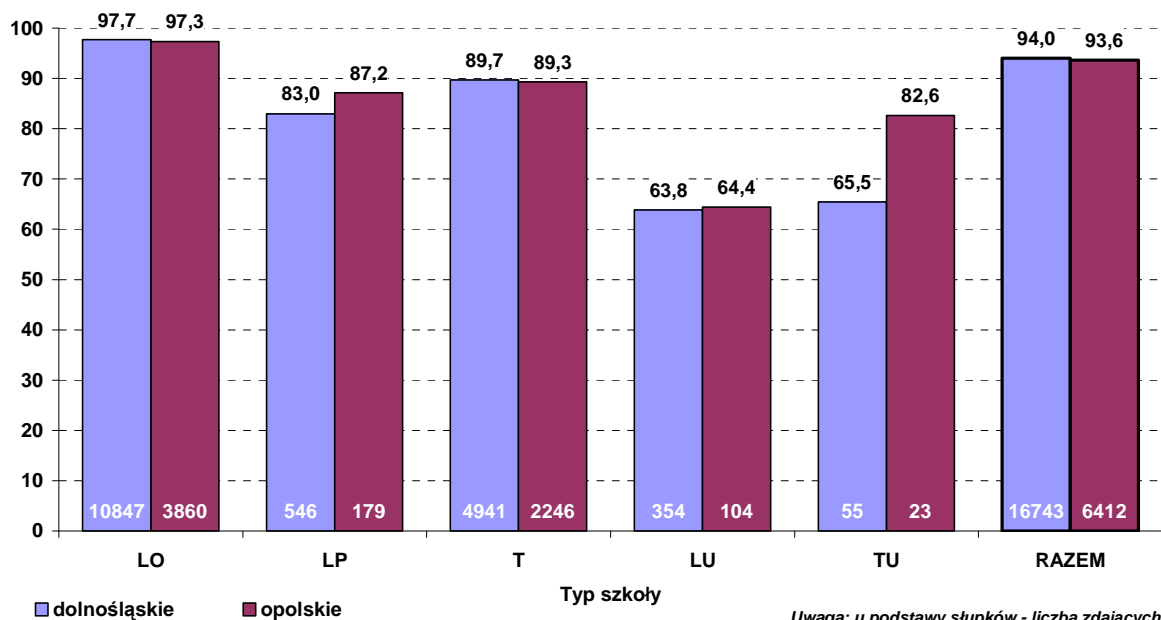

Diagram 1. Zdawalność egzaminu maturalnego z języka angielskiego

Średni wynik procentowy z języka angielskiego zdawanego na poziomie podstawowym jako przedmiot obowiązkowy wyniósł 70,9% a jako przedmiot dodatkowy 74,1 % i był niższy od ubiegłorocznego. Na poziomie rozszerzonym zdający uzyskali średni wynik 62,8% (tabela 3).

Tabela 3. Średni wynik procentowy zdających egzamin maturalny z języka angielskiego

Zdający	Średni wynik procentowy		
	poziom podstawowy		poziom rozszerzony
	obowiązkowo	dodatkowo	
<i>OKE Wrocław</i>			
LO	78,7	75,9	64,1
LP	53,5	47,3	46,2
LU	40,9	38,0	60,5
T	58,7	70,2	52,0
TU	41,8	-	24,0
RAZEM	70,9	74,1	62,8
<i>Województwo dolnośląskie</i>			
LO	79,0	76,0	64,3
LP	54,3	47,3	47,4
LU	40,8	-	60,5
T	58,8	68,0	52,0
TU	40,4	-	-
RAZEM	71,3	74,1	63,0
<i>Województwo opolskie</i>			
LO	78,1	75,6	63,4
LP	50,8	-	38,3
LU	41,4	38,0	-
T	58,4	72,1	52,0
TU	45,0	-	24,0
RAZEM	69,7	74,1	62,2

II. Komentarz

POZIOM PODSTAWOWY

ZADANIA ZAMKNIĘTE

Zadanie 1.

Obszar standardów	Jednostka testu	Standard	Poprawna odpowiedź (1 pkt)
Rozumienie ze słuchu	1.1.	Zdający stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje (II. 1 c).	F
	1.2.		T
	1.3.		T
	1.4.		F
	1.5.	Zdający określa główną myśl tekstu (II. 1 a).	F

Zadanie 2.

Obszar standardów	Jednostka testu	Standard	Poprawna odpowiedź (1 pkt)
Rozumienie ze słuchu	2.1.	Zdający określa główną myśl tekstu (II. 1 a).	E
	2.2.		F
	2.3.		A
	2.4.		D
	2.5.		C

Zadanie 3.

Obszar standardów	Jednostka testu	Standard	Poprawna odpowiedź (1 pkt)
Rozumienie ze słuchu	3.1.	Zdający selekcjonuje informacje (II. 1 d).	B
	3.2.		A
	3.3.		C
	3.4.		A
	3.5.		C

Zadanie 4.

Obszar standardów	Jednostka testu	Standard	Poprawna odpowiedź (1 pkt)
Rozumienie tekstu czytanego	4.1.	Zdający określa główną myśl poszczególnych części tekstu (II. 2 b).	B
	4.2.		F
	4.3.		D
	4.4.		A
	4.5.		H
	4.6.		G
	4.7.		C

Zadanie 5.

Obszar standardów	Jednostka testu	Standard	Poprawna odpowiedź (1 pkt)
Rozumienie tekstu czytanego	5.1.	Zdający określa główną myśl poszczególnych części tekstu (II. 2 b).	T
	5.2.	Zdający stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje (II. 2 c).	T
	5.3.		F
	5.4.		F
	5.5.		T
	5.6.		F

Zadanie 6.

Obszar standardów	Jednostka testu	Standard	Poprawna odpowiedź (1 pkt)
Rozumienie tekstu czytanego	6.1.	Zdający selekcjonuje informacje (II. 2 d).	D
	6.2.		C
	6.3.		D
	6.4.		A
	6.5.		B
	6.6.		C
	6.7.	Zdający określa intencję autora tekstu (II. 2 e).	A

ZADANIA OTWARTE

Zadanie 7.

Jesteś na kursie językowym za granicą. Napisz wiadomość do kolegi/koleżanki.

Poinformuj o odwołaniu meczu, w którym mieliście wziąć udział po południu. (Inf. 1)

Napisz, dlaczego mecz się nie odbędzie. (Inf. 2)

Poproś o przekazanie wiadomości o odwołaniu meczu pozostałym kolegom/koleżankom. (Inf. 3)

Zaproponuj sposób wspólnego spędzenia popołudnia. (Inf. 4)

W zadaniu oceniana jest umiejętność przekazania informacji określonych w poleceniu (4 punkty) oraz poprawność językowa (1 punkt).

Kryterium	Standard	Ocenianie	Punktacja
TREŚĆ	Zdający uzyskuje, udziela, przekazuje lub odmawia informacji, wyjaśnień, pozwoleń (IV. 2 b).	Przyznaje się 1 pkt. za każdą informację zgodną z poleceniem. Nie przyznaje się punktów za przekazanie informacji, jeżeli błędy językowe zaburzają jej zrozumienie.	0–4

Inf. 1	Wymagane jest poinformowanie o odwołaniu meczu, w którym piszący i jego koledzy/koleżanki mieli wziąć udział (jako zawodnicy lub widzowie). Przykładowe poprawne odpowiedzi: <i>We are not going to play the match today.</i> <i>Our afternoon match is called off.</i>
Inf. 2	Wymagane jest podanie powodu, który wskazuje na to, że mecz się nie odbędzie. Przykładowe poprawne odpowiedzi: <i>We can't play because our coach is in hospital.</i> <i>The weather is too bad to play a tennis match.</i>
Inf. 3	Akceptujemy prośbę o przekazanie kolegom/koleżankom informacji o odwołaniu meczu lub polecenie przekazania tej wiadomości kolegom/koleżankom. Przykładowe poprawne odpowiedzi: <i>Tell all our friends that we can't play the game.</i> <i>Can you tell Jane and Susan about it?</i> (jeśli z pracy wynika, że chodzi o odwołanie meczu)

Inf. 4	Wymagamy zaproponowania sposobu wspólnego spędzenia popołudnia. Przykładowe poprawne odpowiedzi: <i>Let's go to the cinema instead.</i> <i>How about meeting in a café this afternoon.</i>
--------	---

POPRAWNOŚĆ JĘZYKOWA	Zdający poprawnie stosuje środki leksykalno-gramatyczne, adekwatnie do ich funkcji (III. 2 e).	1 pkt – błędy stanowiące do 25% liczby wszystkich wyrazów 0 pkt – błędy stanowiące powyżej 25% liczby wyrazów Niezależnie od liczby błędów zdający otrzymuje 0 punktów, jeżeli uzyskał mniej niż 3 punkty za treść.	0–1
------------------------	--	---	-----

Zadanie 8.

Po egzaminie maturalnym razem z kolegami organizujesz spotkanie uczniów swojej klasy z nauczycielami. Napisz list do Anglika, który uczył was kiedyś języka angielskiego. W swoim liście:

- poinformuj o zamiarze zorganizowania spotkania z nauczycielami i wspomnij, gdzie to spotkanie się odbędzie (Inf. 1a, 1b)
- zaproś na nie byłego nauczyciela i napisz, dlaczego zależy wam na jego obecności (Inf. 2a, 2b)
- przedstaw pomysł przygotowania albumu klasowego i zaproponuj nauczycielowi przysłanie zdjęć do tego albumu (Inf. 3a, 3b)
- poproś o potwierdzenie przybycia i zaoferuj pomoc w organizacji jego przyjazdu. (Inf. 4a, 4b)

W zadaniu oceniana jest umiejętność przekazania informacji (4 punkty), forma (2 punkty), bogactwo językowe (2 punkty) oraz poprawność językowa (2 punkty).

Kryterium	Standard	Ocenianie	Punktacja
TREŚĆ	Zdający uzyskuje, udziela, przekazuje lub odmawia informacji, wyjaśnień, pozwoleń (IV. 2 b).	Informacje w liście są dwuczęściowe. Za każdą informację („kropkę”) przyznaje się: 1 pkt – jeżeli zdający przekazał w tekście obydwie jej części 0,5 pkt – jeżeli zdający przekazał tylko jedną jej część 0 pkt – jeżeli brakuje obydwu części informacji. Nie przyznaje się punktów za przekazanie informacji, jeżeli błędy językowe zaburzają jej zrozumienie.	0–4

Inf. 1a	Wymagane jest poinformowanie o planowanym spotkaniu z nauczycielami na koniec szkoły. Przykładowe poprawne odpowiedzi: <i>We've decided to organise a meeting with teachers after our exams.</i> <i>When we finish school we are going to meet with all our teachers.</i>
---------	--

Inf. 1b	<p>Wymagane jest wskazanie miejsca, w którym odbędzie się to spotkanie. Przykładowe poprawne odpowiedzi: <i>We want to meet in our school.</i> <i>You know the place very well. It's our favourite club "Jamaica".</i></p>
Inf. 2a	<p>Wymagamy zaproszenia nauczyciela na to spotkanie. Przykładowe poprawne odpowiedzi: <i>I'd like to invite you to the meeting.</i> <i>Could you come to Poland to be with us on that day?</i></p>
Inf. 2b	<p>Wymagamy uzasadnienia, dlaczego obecność nauczyciela jest ważna dla osoby piszącej lub dla klasy. Przykładowe poprawne odpowiedzi: <i>You were my favourite English teacher.</i> <i>You taught us so much.</i></p>
Inf. 3a	<p>Wymagamy poinformowania o albumie, który ma być przygotowany na to spotkanie. Przykładowe poprawne odpowiedzi: <i>We are going to make a photo album.</i> <i>Our class decided to collect our photos in a special album.</i></p>
Inf. 3b	<p>Akceptowane są różne sposoby zaproponowania nauczycielowi przysłania zdjęć do tego albumu. Przykładowe poprawne odpowiedzi: <i>Have you got any old pictures you can send us?</i> <i>Could you send us your photo?</i></p>
Inf. 4a	<p>Akceptowane są różne sposoby poproszenia nauczyciela o potwierdzenie przybycia. Przykładowe poprawne odpowiedzi: <i>We need to know if you are coming.</i> <i>Could you tell me if you will come or not.</i></p>
Inf. 4b	<p>Wymagane jest zaproponowanie pomocy w organizacji przyjazdu. Może to dotyczyć różnych aspektów wizyty gościa np. zakwaterowania, zwiedzania, odebrania z lotniska. Przykładowe poprawne odpowiedzi: <i>If you need help to find a hotel, write to me.</i> <i>We can pick you up from the airport.</i></p>

FORMA	<p>Zdający wypowiada się w określonej formie z zachowaniem podanego limitu słów (III. 2 f).</p>	<p>Oceniając pracę pod względem formy, bierze się pod uwagę <u>trzy podkryteria</u>: zgodność tekstu z wymaganą formą (wymagane 5 elementów: odpowiedni zwrot rozpoczynający list, wstęp, rozwinięcie, zakończenie, odpowiedni zwrot kończący list) spójność i logikę tekstu objętość pracy w granicach określonych w poleceniu (120–150 słów). Niezależnie od stopnia realizacji poszczególnych podkryteriów zdający otrzymuje 0 punktów, jeżeli: praca zawiera mniej niż 3 z 5 wymaganych elementów formy praca zawiera więcej niż 200 słów.</p>	0–2
-------	---	--	-----

BOGACTWO JĘZYKOWE	Zdający zna proste struktury leksykalno-gramatyczne umożliwiające formułowanie wypowiedzi (I. 1).	Oceniając pracę pod względem bogactwa językowego, bierze się pod uwagę zróżnicowanie struktur gramatycznych oraz słownictwa. 2 pkt – zróżnicowane struktury gramatyczne, bogate słownictwo 1 pkt – mało zróżnicowane struktury gramatyczne, mało urozmaicone słownictwo 0 pkt – niezróżnicowane struktury gramatyczne, ubogie słownictwo Niezależnie od jakości języka zdający otrzymuje 0 punktów, jeżeli: praca liczy mniej niż 60 słów, czyli 50% wymaganego limitu zdający przekazał mniej niż połowę informacji, czyli uzyskał mniej niż 2 punkty za treść.	0–2
POPRAWNOŚĆ JĘZYKOWA	Zdający poprawnie stosuje środki leksykalno-gramatyczne, adekwatnie do ich funkcji (III. 2 e).	2 pkt – błędy stanowiące 0%–15% liczby wszystkich wyrazów 1 pkt – błędy stanowiące 15%–25% liczby wszystkich wyrazów 0 pkt – błędy stanowiące powyżej 25% liczby wyrazów Niezależnie od liczby błędów zdający otrzymuje 0 punktów, jeżeli: praca liczy mniej niż 60 słów, czyli 50% wymaganego limitu zdający przekazał mniej niż połowę informacji, czyli uzyskał mniej niż 2 punkty za treść.	0–2

W tym zadaniu zdający często tracili punkty za niekomunikatywne przekazanie treści. Czasami zdarzało się, że informacje były niezrozumiałe także z powodu używania słów polskich lub niemieckich. Wielu zdających nie uzyskało punktów za poprawność i bogactwo językowe, ponieważ nie przekazali w sposób komunikatywny co najmniej połowy informacji.

POZIOM ROZSZERZONY

Zadania otwarte

Zadanie 1.

Obszar standardów	Jednostka testu	Standard	Poprawna odpowiedź (0,5 pkt)
Przetwarzanie tekstu	1.1.	Zdający stosuje zmiany struktur leksykalno-gramatycznych, rejestru, stylu lub formy tekstu (V. 2 b).	foolishness
	1.2.		deepen
	1.3.		quietly
	1.4.		coverage
	1.5.		glamorous

Zadanie 2.

Obszar standardów	Jednostka testu	Standard	Poprawna odpowiedź (0,5 pkt)
Przetwarzanie tekstu	2.1.	Zdający stosuje zmiany struktur leksykalno-gramatycznych, rejestru, stylu lub formy tekstu (V. 2 b).	moment he finishes
	2.2.		from Simon all the students
	2.3.		get away with
	2.4.		to avoid speaking
	2.5.		may not have seen

Akceptowane są również inne odpowiedzi niż te uwzględnione w tabeli, pod warunkiem, że spełniają wszystkie wymogi określone w poleceniu.

Jak co roku te zadania okazały się najtrudniejsze. Uczniowie tracili punkty z powodu błędów ortograficznych. W odpowiedziach na zadanie 2. często nie wykazali się zarówno znajomością, jak i umiejętnością zastosowania wymaganej struktury leksykalno-gramatycznej.

Zadanie 3.

W zadaniu oceniana jest treść (5 punktów), kompozycja (4 punkty), bogactwo językowe (5 punktów) oraz poprawność językowa (4 punkty).

Kryteria oceniania wypowiedzi pisemnej przedstawione są szczegółowo w Informatorze maturalnym od 2008 roku.

Zdający mógł zredagować wypowiedź na jeden z trzech zaproponowanych w zadaniu tematów. Ocena pod względem treści jest powiązana z tematem, pozostałe kryteria (kompozycja, bogactwo językowe oraz poprawność językowa) są identyczne, niezależnie od tematu wybranego przez zdającego.

Kryterium treści:

Temat 1.

Coraz częściej organizowane są imprezy masowe na świeżym powietrzu, mające przybliżyć publiczności ważne wydarzenia historyczne. Opisz taką imprezę, odnosząc się do jej walorów edukacyjnych oraz sposobu zapewnienia bezpieczeństwa uczestnikom.

Kryterium	Standard	Ocenianie	Punktacja
TREŚĆ	Zdający tworzy tekst w postaci dłuższej wypowiedzi pisemnej uwzględniającej opisywanie ludzi, przedmiotów, miejsc, zjawisk, czynności (III. 2 a).	Wymagamy pracy, w której zdający: formułuje wypowiedź zgodną z tematem, tj. opisuje imprezę masową zorganizowaną na świeżym powietrzu, przybliżającą publiczności ważne wydarzenie historyczne; odnosi się w pracy do walorów edukacyjnych tej imprezy oraz sposobu zapewnienia bezpieczeństwa uczestnikom. przedstawia istotne informacje na temat opisywanego muzeum (np. miejsce, termin, uczestników) opisuje imprezę, zachowując logiczny porządek przedstawia swoje opinie na temat opisywanej imprezy i uzasadnia je.	0–5

Temat 2.

Napisz opowiadanie o zawodach sportowych, w trakcie których osoba z publiczności przypadkowo spowodowała sytuację niebezpieczną dla zawodników.

Kryterium	Standard	Ocenianie	Punktacja
TREŚĆ	Zdający tworzy tekst w postaci dłuższej wypowiedzi pisemnej uwzględniającej relacjonowanie wydarzeń (III. 2 b).	Wymagamy pracy, w której zdający: formułuje wypowiedź zgodną z tematem, tj. pisze opowiadanie o incydencie, który miał miejsce w czasie zawodów sportowych, był niebezpieczny dla zawodników i został spowodowany przypadkowo przez osobę z publiczności określa czas, miejsce wydarzeń i bohaterów logicznie odtwarza wydarzenia prowadzące do wydarzenia głównego szczegółowo przedstawia wydarzenie główne przekonująco opisuje reakcje ludzi lub/i przedstawia wnioski i konsekwencje wydarzenia.	0–5

Temat 3.

Niektóre szkoły średnie pozwalają uczniom zdecydować, których przedmiotów będą się uczyć w klasie maturalnej. Napisz rozprawkę, w której przedstawisz wady i zalety takiego rozwiązania.

Kryterium	Standard	Ocenianie	Punktacja
TREŚĆ	Zdający tworzy tekst w postaci dłuższej wypowiedzi pisemnej uwzględniającej przedstawianie i uzasadnianie opinii własnych i innych osób (III. 2 d).	Wymagamy pracy, w której zdający: formułuje wypowiedź zgodną z tematem, tj. pisze rozprawkę, w której przedstawia dobre i złe strony wybierania przez uczniów przedmiotów w klasie maturalnej prawidłowo formułuje tezę adekwatną do tematu, omawia temat, trafnie dobierając argumenty za i przeciw dokonuje podsumowania tematu.	0–5

Pozostałe kryteria:

KOMPOZYCJA	Zdający wypowiada się w określonej formie z zachowaniem podanego limitu słów (III. 2 f).	Oceniając pracę pod względem kompozycji, bierze się pod uwagę następujące podkryteria: <ul style="list-style-type: none"> – tworzenie wypowiedzi w pełni spójnej, harmonijnej, podporządkowanej wyraźnej myśli przewodniej – uwzględnienie wszystkich części pracy (wstęp, rozwinięcie, zakończenie), z zachowaniem właściwych proporcji między nimi – zachowanie pełnej konsekwencji w układzie graficznym pracy – zachowanie objętości pracy w granicach określonych w poleceniu (200–250 słów). Jeśli praca liczy więcej niż 300 słów, zdający otrzymuje 0 punktów w kryterium kompozycji, niezależnie od stopnia realizacji poszczególnych podkryteriów.	0–4
------------	--	--	-----

BOGACTWO JĘZYKOWE	Zdający zna różnorodne struktury leksykalno-gramatyczne umożliwiające formułowanie wypowiedzi (I. 1).	Oceniając pracę pod względem bogactwa językowego, bierze się pod uwagę następujące podkryteria: – stosowanie urozmaiconego słownictwa i frazeologii na poziomie rozszerzonym – stosowanie urozmaiconych struktur składniowych na poziomie rozszerzonym – zachowanie jednorodnego stylu, adekwatnego do treści i formy. Jeśli praca liczy mniej niż 100 słów, zdający otrzymuje 0 punktów w kryterium bogactwa językowego, niezależnie od jakości języka.	0–5
POPRAWNOŚĆ JĘZYKOWA	Zdający poprawnie stosuje środki leksykalno-gramatyczne, adekwatnie do ich funkcji (III. 2 e).	Oceniając pracę pod względem poprawności językowej, oblicza się procent błędów w wypowiedzi zdającego. 4 pkt – błędy stanowiące od 0 do 5% liczby wszystkich wyrazów 3 pkt – błędy stanowiące powyżej 5%, nie więcej jednak niż 10% liczby wszystkich wyrazów 2 pkt – błędy stanowiące powyżej 10%, nie więcej jednak niż 15% liczby wszystkich wyrazów 1 pkt – błędy stanowiące powyżej 15%, nie więcej jednak niż 20% liczby wszystkich wyrazów 0 pkt – błędy stanowiące powyżej 20% wszystkich wyrazów. Jeśli praca liczy mniej niż 100 słów, zdający otrzymuje 0 punktów w kryterium poprawności językowej, niezależnie od liczby błędów w pracy.	0–4

ZADANIA ZAMKNIĘTE**Zadanie 4.**

Obszar standardów	Jednostka testu	Standard	Poprawna odpowiedź (1 pkt)
Rozumienie ze słuchu	4.1.	Zdający stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje (II. 1 c).	F
	4.2.		T
	4.3.		T
	4.4.		F
	4.5.		F

Zadanie 5.

Obszar standardów	Jednostka testu	Standard	Poprawna odpowiedź (1 pkt)
Rozumienie ze słuchu	5.1.	Zdający określa główną myśl tekstu (II. 1 a).	E
	5.2.		C
	5.3.		A
	5.4.		F
	5.5.		D

Zadanie 6.

Obszar standardów	Jednostka testu	Standard	Poprawna odpowiedź (1 pkt)
Rozumienie ze słuchu	6.1.	Zdający selekcjonuje informacje (II. 1 d).	D
	6.2.		C
	6.3.		B
	6.4.		B
	6.5.		A

Zadanie 7.

Obszar standardów	Jednostka testu	Standard	Poprawna odpowiedź (1 pkt)
Rozumienie tekstu czytanego	7.1.	Zdający selekcjonuje informacje (II. 2 d).	D
	7.2.		C
	7.3.		A
	7.4.		B
	7.5.		D

Zadanie 8.

Obszar standardów	Jednostka testu	Standard	Poprawna odpowiedź (1 pkt)
Rozumienie tekstu czytanego	8.1.	Zdający rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu (II. 2 f).	D
	8.2.		A
	8.3.		F
	8.4.		B

Zadanie 9.

Obszar standardów	Jednostka testu	Standard	Poprawna odpowiedź (0,5 pkt)
Rozumienie tekstu czytanego	9.1.	Zdający rozpoznaje różnorodne struktury leksykalno-gramatyczne w podanym kontekście (II. 2 j).	C
	9.2.		B
	9.3.		A
	9.4.		D
	9.5.		C
	9.6.		A

Pozostałe elementy, tj. kompozycja i poziom języka były oceniane zgodnie z kryteriami zawartymi w Informatorze maturalnym.

Jak co roku zdający najchętniej wybierali formę rozprawki, czyli temat 3. Tym razem bardzo niewielu zdających napisało wypracowanie nie na temat.

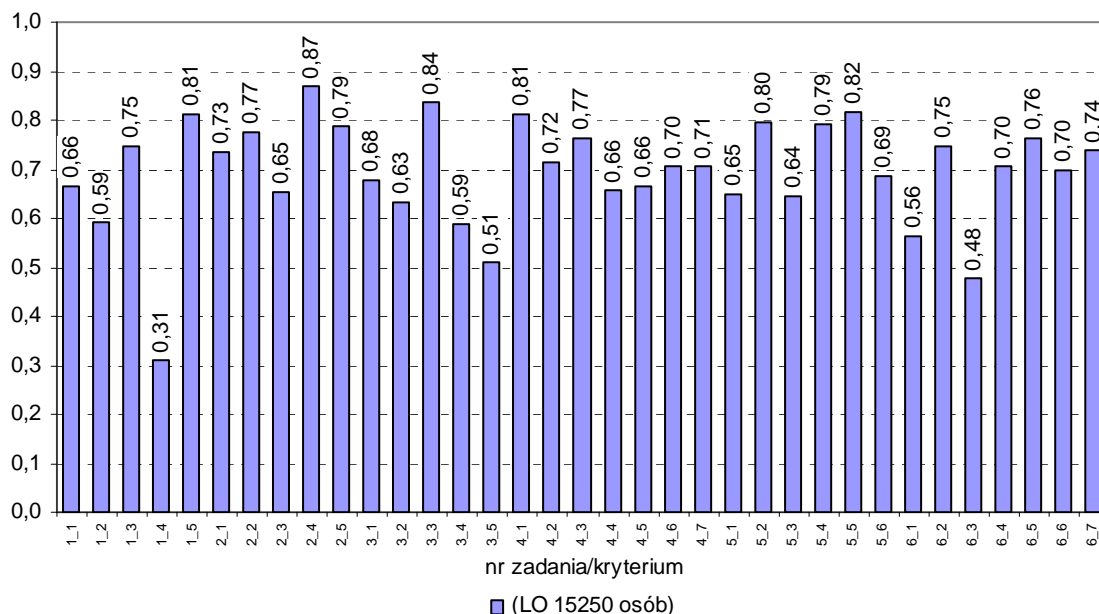
III. Mądry uczeń po szkodzie!

Większość zdających jest z pewnością zadowolona, odbierając świadectwo z wynikami swoich egzaminów maturalnych z języka angielskiego. Ale są też niestety tacy, którzy pomyślą wtedy: „Gdybym tylko mógł cofnąć czas, inaczej przygotowałbym się do egzaminów.” Przeanalizujmy więc wyniki tegorocznego egzaminu i wykorzystajmy wnioski z nich płynące, tak aby jak najwięcej naszych uczniów było mądrych przed szkodą i właściwie przygotowało się do kolejnych sesji egzaminacyjnych.

W poniższym opracowaniu przeanalizujemy wyniki uzyskane przez uczniów w województwach dolnośląskim i opolskim na poziomie podstawowym podczas sesji wiosennej 2012 roku. Wskażemy najtrudniejsze jednostki w zadaniach, postaramy się wyjaśnić, dlaczego te jednostki były problematyczne, oraz na tej podstawie przedstawimy wnioski do pracy z następnym rocznikiem maturzystów.

W naszym okręgu maturę z języka angielskiego na poziomie podstawowym (jako przedmiot obowiązkowy) zdawało 23155 uczniów. Arkusz na tym poziomie okazał się umiarkowanie trudny (współczynnik łatwości 0,69). Zadania sprawdzające umiejętność rozumienia tekstu słuchanego, w których zastosowano technikę prawda/fałsz, na dobieranie i wielokrotnego wyboru okazały się umiarkowanie trudne (0,68). Współczynniki łatwości dla poszczególnych zadań to: zadanie 1. – 0,63, zadanie 2. – 0,76 i zadanie 3. – 0,65. Zadania testujące rozumienie pisanych tekstów techniką na dobieranie, prawda/fałsz i wielokrotny wybór, okazały się łatwe (0,71). Współczynniki łatwości dla poszczególnych zadań to: zadanie 4. – 0,72, zadanie 5. – 0,73 i zadanie 6. – 0,67. Wypowiedź pisemna okazała się umiarkowanie trudna (0,69).

Język angielski 2012 - poziom podstawowy
Łatwość zadań zamkniętych

Wykres 1. Łatwość zadań zamkniętych – poziom podstawowy

Wykres 1. przedstawia współczynniki łatwości dla poszczególnych zadań cząstkowych dla części *Rozumienie słuchanego tekstu* (jednostki od 1.1. do 3.5.) i *Rozumienie pisanego tekstu* (jednostki od 4.1. do 6.7.).

W części *Rozumienie słuchanego tekstu*, najtrudniejsze okazało się zadanie cząstkowe 1.4. Współczynnik łatwości dla tego zadania to 0,31 (trudne), podczas gdy pozostałe zadania cząstkowe mieściły się w przedziale od 0,51 (umiarkowanie trudne) do 0,87 (łatwe). Spróbujmy więc określić dlaczego zadanie cząstkowe 1.4. okazało się trudne. W zadaniu 1. uczniowie mieli wysłuchać krótkiego wywiadu z reżyserem filmu *Arctic Tale* i zdecydować, które zdania były zgodne z treścią nagrania, a które nie. Jednostka 1.4. *Low temperatures are the main problem for film makers in the Arctic* oparta była na następującym fragmencie:

Making films in the Arctic is very difficult. For every week you are in the Arctic you get three to four good days of filming. Although it's really cold and conditions are extreme, it's actually the waiting that becomes the hardest part of working there. You never know when something is going to happen and you have to be ready at all times.

Dla aż 69% zdających zdanie 1.4. było zgodne z treścią nagrania. Możemy przypuszczać, że zmyliły ich wyrażenia *it's really cold, conditions are extreme*, co jest typowe dla tej części świata i zdający, wykorzystując wiedzę ogólną, uznali to zdanie za zgodne z tekstem. Zdający przeoczyli kluczowe słowo dla zrozumienia tego fragmentu czyli *although*, które zasadniczo zmienia znaczenie powyższego przekazu. Prawidłowa odpowiedź do jednostki opiera się na dalszym fragmencie, który wyjaśnia, co jest głównym problemem dla reżysera kręcącego film w Arktyce: *it's actually the waiting that becomes the hardest part of working there; You never know when something is going to happen and you have to be ready at all times*. Możemy również domyślać się, że zdający do rozwiązania tej jednostki użyli swojej wiedzy ogólnej, zamiast oprzeć się na informacjach zawartych w nagraniu. Niestety tak zwany zdrowy rozsądek, stał się tu przeszkodą. Dla większości z nas jest rzeczą oczywistą, że praca w Arktyce jest trudna ze względu na niskie temperatury. Tymczasem reżyser wskazuje na zupełnie inny czynnik jako główny problem.

Na podstawie powyższej analizy zadania cząstkowego 1.4. można sformułować następujące wskazówki dla maturzystów: starajcie się zrozumieć istotne informacje w całym kontekście wypowiedzi (często dodanie choćby jednego słowa nadaje zdaniu inny sens); kierujcie się wiedzą ogólną o świecie, pomoże to lepiej zrozumieć treść nagrania, jednak pamiętajcie, że nie jest to egzamin z wiedzy o świecie, a jego celem jest sprawdzenie jak dobrze znacie język angielski. Testu nie da się rozwiązać bez uważnego wysłuchania i zrozumienia nagrania.

W części arkusza testującej rozumienie pisanego tekstu najtrudniejsze dla uczniów było zadanie cząstkowe 6.3. Współczynnik łatwości dla tej jednostki wyniósł 0,48 (trudne). Pozostałe zadania cząstkowe w tej części arkusza miały współczynniki łatwości od 0,56 (umiarkowanie trudne) do 0,82 (łatwe). Zadanie 6.3. sprawdzało opanowanie umiejętności znajdowania szczegółowych informacji w tekście. Zadaniem zdającego było znalezienie informacji, kiedy Simon zaraził się malarią. Przyjrzyjmy się bliżej tej jednostce:

6.3. Simon thinks he got infected

- A. after his visit to the Albert Schweitzer Hospital.
- B. in the Democratic Republic of Congo.
- C. while having a pizza in a restaurant.
- D. during his stay in Gabon.

Odpowiedzi należało szukać w poniższym fragmencie:

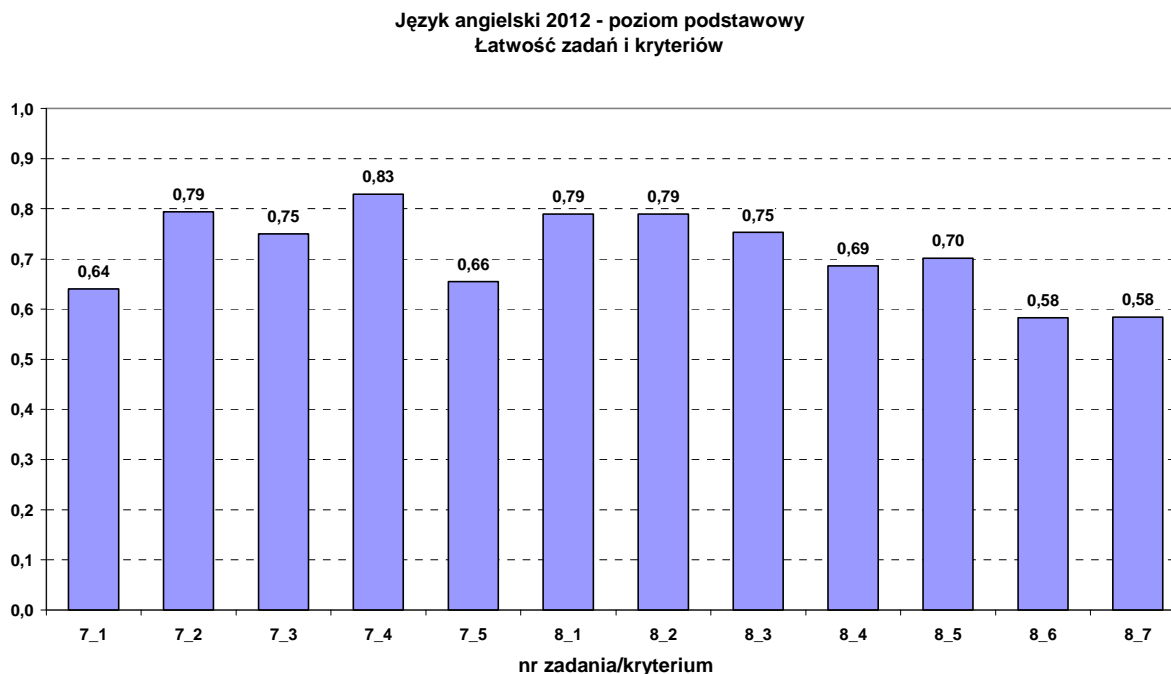
"I think I was bitten by a mosquito on the first day but I realized something was wrong several days later. We had finished our journey through Gabon and were going to the Democratic Republic of Congo the following day. Sophie, the director, Sam, the cameraman, and I went to have a pizza in a restaurant near our hotel with a couple of doctors from Germany who were working at the Albert Schweitzer Hospital, one of the main malaria hospitals in Africa. Suddenly, during the meal I started to get muscle ache and felt sleepy so I went back to my room and went straight to bed. I woke up at 3 a.m. feeling very sick."

Odpowiedź A okazała się atrakcyjna dla 11 % zdających. Zapewne ich uwagę przyciągnęła nazwa szpitala, która pojawiła się zarówno w tekście jak i dystraktorze. Być może na ich wybór wpływ miało też skojarzenie słów *infected* i *hospital*, ponieważ pochodzą one z tego samego zakresu tematycznego. Zdający zupełnie przeoczyli fakt, że Simon w ogóle nie odwiedził szpitala. Odpowiedź B wybrało 17,5% zdających. Oni również niezbyt dokładnie przeczytali fragment tekstu lub nie zrozumieli, że Simon dopiero miał się udać do Konga. Najbardziej atrakcyjna spośród błędnych odpowiedzi okazała się opcja C. Wybrało ją 24,6% zdających. Prawdopodobnie pomylili oni moment wystąpienia objawów choroby (faktycznie pojawiły się one podczas pobytu w restauracji) z momentem zarażenia się. Natomiast udzielenie prawidłowej odpowiedzi zależało od zrozumienia pierwszych dwóch zdań, a w szczególności zrozumienia, co wyrażają czasy przeszłe użyte w tym fragmencie. Ta umiejętność powinna pozwolić uczniowi na połączenie informacji *I think I was bitten by a mosquito on the first day* z informacją *We had finished our journey through Gabon*, żeby zrozumieć, że używając określenia *first day* Simon ma na myśli początek pobytu w Gabonie. Widzimy, że aby udzielić poprawnej odpowiedzi, uczeń musi dokonać dość wnikliwej analizy tekstu. Jego wybór powinien być poprzedzony uzasadnieniem zarówno, dlaczego odpowiedzi są błędne, jak i dlaczego dana odpowiedź jest poprawna. Zdający nie będzie tego robił, jeśli nie nauczymy go analizować tekstów i uzasadniać rozwiązań. Poza tym widzimy, że znajomość struktur gramatycznych ma niebagatelne znaczenie dla rozumienia przekazu.

Po przeanalizowaniu wyników jednostki 6.3. możemy doradzić zdającym, aby pamiętali, że oprócz stwierdzenia, która odpowiedź jest poprawna w zadaniu typu wielokrotny wybór, powinni również wykazać, dlaczego pozostałe odpowiedzi są błędne oraz zwrócić uwagę, że udzielenie

prawidłowej odpowiedzi może zależeć od umiejętności połączenia dwóch informacji z różnych zdań tekstu i od znajomości struktur gramatycznych.

W ostatniej części arkusza zdający pisali wiadomość do kolegi lub koleżanki (zadanie 7.) i list do nauczyciela języka angielskiego (zadanie 8.).

Wykres 2. Łatwość kryteriów w części arkusza *Wypowiedź pisemna*

Wykres 2. przedstawia współczynniki łatwości w części arkusza *Wypowiedź pisemna*. Jednostki od 7.1. do 7.4. i od 8.1. do 8.4. pokazują realizację przekazania informacji. Jednostka 7.5. to kryterium poprawności w zadaniu 7.; 8.5. – forma; 8.6. – bogactwo językowe, a 8.7. – poprawność językowa w zadaniu 8.

Najtrudniejszą informacją do przekazania w zadaniu 7. okazał się pierwszy punkt: *Poinformuj o odwołaniu meczu, w którym mieliście wziąć udział po południu*. Współczynnik łatwości dla tego zadania szczegółowego wyniósł 0,64 (umiarkowanie trudne). Pozostałe trzy jednostki okazały się łatwe (współczynniki od 0,75 do 0,83). Natomiast w zadaniu 8. najwięcej problemów (współczynnik łatwości 0,69 – umiarkowanie trudne) zdający mieli z komunikatem: *Poproś o potwierdzenie przybycia (nauczyciela na spotkanie z innymi nauczycielami i uczniami)*. Inne punkty okazały się łatwe – od 0,75 do 0,79.

Najbardziej prawdopodobną przyczyną, dla której te dwie jednostki okazały się najtrudniejsze, mogą być sformułowania w języku polskim użyte w poleceniu *odwołanie meczu* i *potwierdzenie przybycia*. A więc najpoważniejszym problemem, często prowadzącym do utraty przez zdających punktów, jest nieznanostwo środków leksykalnych. Traktują oni polecenia do zadań jako tekst, który należy przetłumaczyć na język obcy. Na szczęście wymagane w poleceniu informacje można przekazać w sposób opisowy, wykorzystując dużo prostsze wyrażenia. Przypomnijmy, że prosty, naturalny język nie musi od razu skutkować utratą punktów za bogactwo środków leksykalno-gramatycznych. W przypadku krótkiego tekstu użytkowego nie mamy przecież w ogóle kryterium bogactwa. Notatki czy wiadomości nawet w języku ojczystym piszemy krótko i w jak najprostszym sposób. A w przypadku dłuższego tekstu użytkowego, który jest oce-

niany w kryterium bogactwa językowego, wymaganie zróżnicowanych struktur gramatycznych i urozmaiconego słownictwa dotyczy poziomu A2/B1, więc nawet dość proste konstrukcje leksykalno-gramatyczne bezbłędnie użyte w określonym kontekście nie skutkują obniżoną punktacją za bogactwo językowe.

Należy podkreślić w takiej sytuacji rolę nauczyciela. Powinien on wskazać uczniom strategie radzenia sobie w sytuacjach komunikacyjnych, tzn. jak skutecznie przekazać informację, pomimo nieznamości precyzyjnego słownictwa. W przypadku zadania 7. informację o odwołaniu meczu można wyrazić na wiele sposobów, pomijając słowo *odwołać*. Nawet uczniowie językowo słabsi, ale przyzwyczajeni do używania takiej strategii bez problemów pisali: *There is no match today*. A uczniowie na wyższym poziomie unikali użycia słowa *odwołać* pisząc: *There will not be any match in the afternoon*. lub *The match we were going to play this afternoon will be tomorrow*. Jeśli chodzi o zadanie 8., to uczeń korzystający z takiej strategii pisał: *Will you come to us? Write to me about it*. lub *Call if you come to the meeting or not*. Taka realizacja polecenia nie budziła żadnych zastrzeżeń.

Drugi problem, który mógł sprawić, że omawiane przez nas jednostki okazały się trudne to brak poprawności językowej. Innymi słowy, zdający przekazali informację w sposób niekomunikatywny z powodu nagromadzenia dużej liczby błędów językowych lub przekazali informację inną niż w poleceniu, stosując niewłaściwe formy gramatyczne. Zadaniem nauczyciela w tym przypadku jest uświadomienie uczniom faktu, że nie każdy błąd zakłóca przekazanie informacji i nie należy rezygnować całkowicie z udzielenia odpowiedzi w zadaniach 7. i 8. ze strachu przed popełnieniem błędów. Ale nauczyciel musi też uświadomić uczniom, że nie można skutecznie przekazać żadnej informacji, ignorując zasady gramatyki i pisowni lub stosując je w złym kontekście. Czy ktokolwiek jest w stanie rozszyfrować następującą wiadomość: *I dont go in Meth that dont work?* W jednostce 7,1. zdający bardzo często przekazywali informację, że mecz się nie odbył, pisząc: *There was no match*. Użycie niewłaściwego czasu przekreśla szansę na skuteczne przekazanie informacji i otrzymanie punktu. W zadaniu 8.4. uczniowie często używali błędnie słowa *please* – *I please you call me*. I w tym wypadku również nie otrzymywali punktu, gdyż dla rodzimego użytkownika języka to zdanie oznacza zupełnie coś innego. Czasownik *please* nie znaczy prosić, a to bardzo częsty błąd leksykalny popełniany rokrocznie przez zdających.

Niezbędne wydaje się więc nauczanie zdających świadomej analizy poszczególnych podpunktów w zadaniu. Uczeń powinien zadać sobie pytanie, co sprawdza dana „kropka”. Czy jest to użycie czasu przyszłego, czy też może jakaś funkcja językowa (zapraszanie, przeproszanie itd.)? Oprócz tego uczeń musi wnikliwie czytać treść polecenia. Jeśli polecenie brzmi: *Zaproponuj nauczycielowi przysłanie zdjęć do albumu klasowego*, a uczeń nieuważnie czyta to polecenie i pisze: *Proszę przywieźć zdjęcia do albumu ze sobą*, to niestety nie może za taką realizację otrzymać punktu.

Ćwicząc z uczniami umiejętność pisania, zalecamy wykorzystywać napisane przez nich teksty do wspólnej analizy, czy faktycznie przekazali takie informacje, jakie zamierzali. W przypadku zdań, w których występują błędy językowe należy poprosić autora lub innych uczniów o ich korektę. W przypadku zdań, które przekazują komunikat inny niż oczekiwany trzeba wykazać, z jakiego powodu realizacja zadania okazała się niezgodna z poleceniem. Jest to niezbędne, ponieważ uczniowie z reguły nie dostrzegają tych różnic.

Korzystając z doświadczeń poprzednich sesji, warto zwrócić uczniom szczególną uwagę na wyrażenia błędnie użyte powodujące zakłócenia w komunikacji i często ćwiczyć ich poprawne stosowanie. Do najczęściej mylonych należą: *money – many, price – prize, please – ask, won't – want, be interested in – be interesting, bed – bad, live – leave*.

Podsumowując tę część naszej analizy oraz pamiętając o wnioskach z poprzednich sesji egzaminacyjnych, proponujemy następujące wskazówki dla uczniów przygotowujących się do egzaminu maturalnego na poziomie podstawowym:

- bardzo uważnie czytajcie całe polecenie ze wszystkimi podpunktami. Jeśli nie zwróćcie uwagi na wszystkie istotne informacje po polsku, nie przekażecie ich poprawnie po angielsku;
- sprawdźcie, czy użyliście odpowiedniej konstrukcji gramatycznej, aby przekazać informacje zawarte w poleceniu;
- nauczcie się dobrze przynajmniej po jednym zwrocie do wyrażenia każdej z podstawowych funkcji językowych (proponowanie, przepraszenie, zapraszanie itd.) i jeśli realizacja zadania wymaga użycia takiej funkcji, przypomnijcie sobie, jaki zwrot służy do jej wyrażania i użycie go, nie tłumaczcie polskich zwrotów, gdyż będzie to brzmiało mało naturalnie lub będzie zupełnie niezrozumiałe;
- sprawdźcie poprawność językową swego tekstu; zwróćcie uwagę, czy nie zapisaliście niewłaściwie któregoś z często mylonych wyrazów;
- zawsze policzcie słowa swego listu; pamiętajcie, że jeśli wasz tekst będzie miał więcej niż 200 słów, to stracie oba punkty za formę;
- sprawdźcie, czy list ma pięć niezbędnych elementów formy: zwrot grzecznościowy rozpoczynający list, wstęp, rozwinięcie, zakończenie i zwrot grzecznościowy kończący list; pamiętajcie o różnicach między listem prywatnym a formalnym.

A więc bądźmy mądrzy przed szkodą i uczmy (się) na cudzych błędach, ale przede wszystkim uczmy (się) języka obcego!